

REPUBLIKA SLOVENIJA
MINISTRSTVO ZA OKOLJE IN PROSTOR

DIREKTORAT ZA PROSTOR, GRADITEV IN STANOVANJA

Dunajska cesta 48, 1000 Ljubljana

T: 01 478 74 00

F: 01 478 74 22

E: gp.mop@gov.si

www.mop.gov.si

Vsem občinam v Republiki Sloveniji
Skupnost občin Slovenije
Združenje mestnih občin Slovenije
Združenje občin Slovenije
Zbornica za arhitekturo in prostor Slovenije

Številka: 35033-1/2022-2550-274

Datum: 6. 7. 2022

Zadeva: Usmeritve za postopek priprave in sprejetja OPPN v skladu z Zakonom o urejanju prostora (ZUreP-3) - do vzpostavitve elektronskega poslovanja na področju prostorskega načrtovanja

Ministrstvo za okolje in prostor, Direktorat za prostor, graditev in stanovanja, (v nadaljnjem besedilu: ministrstvo) ugotavlja, da so nekatere občine že začele s pripravo in sprejemanjem občinskih podrobnih prostorskih načrtov oziroma njihovih sprememb in dopolnitev (v nadaljnjem besedilu: OPPN) po postopku, ki je predpisan z Zakonom o urejanju prostora (Uradni list RS, št. 199/21; v nadaljnjem besedilu: ZUreP-3). Ker so občine na ministrstvo naslovile številna vprašanja glede postopka, je ministrstvo pripravilo usmeritve za postopek priprave in sprejetja OPPN v skladu z ZUreP-3, ki veljajo do vzpostavitve elektronskega poslovanja na področju prostorskega načrtovanja.

Glede na navedeno, v povezavi z 318. členom ZUreP-3, ministrstvo občinam priporoča, da do vzpostavitve elektronskega poslovanja, kot je predvideno s 56. členom ZUreP-3, pri pripravi in sprejemanju OPPN sledijo naslednjim korakom:

1. Odločitev o začetku postopka priprave OPPN

Občina pred sprejetjem odločitve, torej pred sprejemom sklepa o pripravi OPPN, pri Zavodu RS za ohranjanje narave (v nadaljnjem besedilu: ZRSVN) **vedno** pridobi mnenje o verjetno pomembnih vplivih na varovana območja in o obveznosti izvedbe presoje sprejemljivosti na varovana območja. Skladno z določili 128. člena ZUreP-3 občina za pripravo OPPN **ne izvede** celovite presoje vplivov na okolje (v nadaljnjem besedilu: CPVO), razen v izjemnih primerih, ti pa nastopijo kadar:

- je treba izvesti presojo sprejemljivosti na varovana območja (kar je razvidno iz mnenja ZRSVN);
- kadar se OPPN pripravlja na podlagi občinskih prostorskih strateških aktov sprejetih na podlagi Zakona o urejanju naselij in drugih posegov v prostor ter in Zakona o urejanju prostora (Uradni list SRS, št. 18/84, 15/89, Uradni list RS št. 23/02- odl. US in 110/02 – ZUreP-1; v nadaljnjem besedilu: ZUreP);

- gre za pripravo OPPN s katerim se spreminja namensko rabo prostora določeno v občinskem prostorskem načrtu (v nadaljnjem besedilu: OPN).
- občina presodi, da se z OPPN načrtujejo prostorske ureditve, ki niso bile presoјane že pri pripravi OPN in gre za take ureditve, ki bi bile poseg v okolje, za katerega je treba izvesti presojo vplivov na okolje v skladu s predpisi, ki urejajo varstvo okolja;
- občina presodi, da se z OPPN načrtujejo prostorske ureditve, ki niso bile presoјane že pri pripravi OPN in gre za take ureditve, ki bi lahko pomembneje vplivale na okolje

V navedenih izjemnih primerih občina ministrstvo pristojno za CPVO, zaprosi za mnenje o obveznosti izvedbe CPVO samo v primeru izjem iz 4. in 5. alineje prejšnjega odstavka, kadar torej občina sama presodi in oceni, da bi bila zaradi navedenih okoliščin celovita presoja vplivov na okolje potrebna. Vse ostale izjeme opredeljuje že zakon, zato občini mnenja ni treba pridobiti saj se šteje, da je CPVO potrebna že po zakonu samem. Ministrstvo pristojno za CPVO občini zaproseno mnenje izda v 30 dneh po prejetju zaprosila. Mnenje ZRSVN in morebiti pridobljeno mnenje ministrstva pristojnega za CPVO sta zavezujoči, in se objavita skupaj s sklepom o pričetku priprave OPPN v prostorsko informacijskem sistemu.

POJASNILO:

V skladu z 119. členom ZUreP-3 odločitev za pripravo OPPN temelji na odločitvah in usmeritvah iz OPN, oceni stanja in oceni potreb v prostoru, potreb posameznikov, organov ali organizacij. OPPN se lahko pripravi tudi, če ni predviden v OPN, je pa izkazana potreba občine, ali temelji na pobudi investitorja priprave OPPN. Kadar je OPPN predviden v OPN se pri njegovi izdelavi upoštevajo usmeritve za njegovo pripravo, določene v OPN, v primeru, da OPN ne določa priprave OPPN, pa se upoštevajo splošna določila OPN, ki veljajo za navedeno območje (namenska raba prostora, prostorski izvedbeni pogoji). Kadar občina z OPPN spreminja namensko rabo prostora (podlaga v 130. členu ZUreP-3) pa upošteva splošna določila OPN, ki veljajo za predlagano namensko rabo prostora, pred tem pa mora biti izpolnjen pogoj, da je namen skladen s cilji prostorskega razvoja občine, pravnimi režimi in varstvenimi usmeritvami in je OPPN, ki spreminja namensko rabo prostora na stavbnih zemljiščih potreben zaradi izvedbe občinskega razvojnega programa ali drugega razvojnega projekta v skladu z regionalnim razvojnim programom. Spreminjanje namenske rabe prostora z OPPN je na nestavnih zemljiščih možno samo v primeru, da gre za umestitev proizvodne naprave za izkoriščanje obnovljivih virov energije, skladno z drugo alinejo (1) odstavka 130. člena ZUreP-3. Sicer se lahko spremembe namenske rabe prostora s pripravo OPPN izvajajo samo na stavbnih zemljiščih. V obeh primerih morajo biti izpolnjeni pogoji glede skladnosti s cilji prostorskega razvoja občine ter pravnimi in varstvenimi režimi. Ministrstvo ob tem izpostavlja, da je OPPN prostorski izvedbeni akt občine, zato odločitve še vedno ostajajo v domeni občine, ne glede na to, da se OPPN pripravlja na pobudo investitorja. Če je pobuda investitorja neprimerna za občino, se občina do tega lahko opredeli, zavrne pobudo ali investitorja pozove k spremembi. Vse aktivnosti se lahko dogovorijo v pogodbi, ki določa medsebojni dogovor o obveznostih med občino in investitorjem (npr. v kolikšnem času je potrebno dopolniti pobudo ali kasnejši osnutek prostorskega akta in na kakšen način, v kakšnih rokih bo občina izvedla javno razgrnitev ali sprejela prostorski akt po uskladitvi in pripravi predloga ipd.).

Občina pred sprejemom sklepa o pripravi OPPN lahko izvede javni posvet ali delavnice ali kako drugače vključi javnost, še posebej v primeru, kadar OPPN z OPN ni bil predviden ali kadar se z OPPN spreminja namenska raba prostora, kot določa 130. člen ZUreP-3 in zato zanj niso bile pripravljene usmeritve za pripravo OPPN, niti ni bila predlagana rešitev predstavljena javnosti v postopku priprave OPN. Pred sprejemom sklepa o pripravi OPPN se lahko občina posvetuje tudi z nosilci urejanja prostora (v nadaljnjem besedilu: NUP) in od njih pridobi smernice, ki jih upošteva pri pripravi sklepa.

Za OPPN se v skladu s prvim odstavkom 128. člena ZUreP-3 ne izvede CPVO kar pomeni, da občina ne zaproša ministrstva, pristojnega za CPVO, da o tem posebej odloči, saj je to že zakonska določba.

Vedno pa mora občina zaprositi in pridobiti mnenje ZRSVN o tem, ali bo šlo pri načrtovanju posegov v prostor za verjetno pomembne vplive na naravo in bo treba v postopku priprave OPPN izvesti tudi presojo na varovana območja (drugi odstavek 128. člena ZUreP-3).

ZUreP-3 določa dve odstopanji od pravila, da se CPVO za OPPN ne izvede in sicer:

- tretji odstavek 128. člena ZUreP-3 določa, da se CPVO obvezno izvede za tiste OPPN, ki se (1) pripravijo na podlagi »starih planov«, (2) se z njimi spreminja namenska raba prostora ali (3) je v postopku priprave treba izvesti presojo na varovana območja ohranjanja narave (v skladu z Zakonom o ohranjanju narave in je o tem odločil ZRSVN v mnenju iz drugega odstavka tega člena). Tudi v tem primeru občina ne zaproša ministrstva, pristojnega za CPVO, da o tem odloči, ampak se CPVO izvede neposredno na podlagi določbe zakona;
- četrti odstavek 128. člena ZUreP-3 določa, da občina zaprosi ministrstvo, pristojno za CPVO, da poda mnenje ali je treba izvesti CPVO v postopku priprave OPPN, če občina presodi, da se bodo z OPPN načrtovali takšni posegi, ki pri pripravi OPN še niso bili presojeni in gre za posege, za katere bo v postopku izdaje gradbenega dovoljenja treba izvesti tudi presojo vplivov na okolje (t.i. PVO objekti), ali pa so posegi takšni, da bi lahko pomembneje vplivali na okolje. Isti odstavek določa še, da naj občina pridobi mnenje o obveznosti izvedbe CPVO s strani ministrstva, pristojnega za CPVO, tudi kadar je zahtevana presoja na varovana območja, vendar menimo, da to ni potrebno, ker predhodni, tretji odstavek istega člena, že določa, da se v tem primeru CPVO obvezno izvede.

Občina torej pred sprejemom sklepa o pripravi OPPN:

- vedno zaprosi ZRSVN za odločitev o izvedbi presoje na varovana območja ohranjanja narave (po Zakonu o ohranjanju narave). ZRSVN izda mnenje v 30 dneh in je zavezujoče. Mnenje se priloži sklepu o pripravi OPPN ob njegovem posredovanju na ministrstvo za okolje in prostor ob vlogi za objavo v prostorskem informacijskem sistemu (v nadaljnjem besedilu: PIS).
- zaprosi ministrstvo, pristojno za CPVO, za mnenje samo v primerih, ko oceni, da bo z OPPN načrtovala ureditve, ki še niso bile okoljsko presojane ob pripravi OPN in so načrtovani objekti z vplivi na okolje (PVO objekt) ali ureditve, ki bi lahko imela pomemben vplive na okolje. Ministrstvo pristojno za CPVO izda mnenje v 30 dneh in je zavezujoče. Mnenje se priloži sklepu o pripravi OPPN ob njegovem posredovanju na ministrstvo za okolje in prostor ob vlogi za objavo v PIS.

2. Sprejem sklepa o pripravi OPPN

Na podlagi pridobljenih mnenj in opravljenih dejanj iz prejšnje točke, župan sprejme sklep o pripravi ali spremembi OPPN. Občina ministrstvu posreduje sklep o pripravi OPPN in obe mnenji o obveznosti presoj, kadar sta pridobljeni obe, skupaj z vlogo za dodelitev identifikacijske številke prostorskemu aktu.

Ministrstvo sklep o pripravi s pripadajočim gradivom evidentira, mu dodeli identifikacijsko številko in ga javno objavi. Do vzpostavitve elektronskega poslovanja se ne preverja, ali je sklep o pripravi pripravljen v predpisani obliki.

POJASNILO:

Glede objave OPPN v PIS pojasnjujemo, da ministrstvo ob vsakem postopku sprememb in dopolnitev OPPN gradivu dodeli identifikacijsko številko v PIS. Če je občina že sprejela sklep o začetku postopka, ga skupaj z mnenjema o obveznosti presoje pošlje na ministrstvo, ki mu ob evidentiranju dodeli identifikacijsko številko, ga javno objavi in o tem obvesti občino. Skladno s prehodno določbo četrtega odstavka 318. člena ZUreP-3 ministrstvo do vzpostavitve elektronskega poslovanja tehnične skladnosti OPPN ne bo preverjalo.

ZUreP-3 obravnava NUP, tako državne kot lokalne, a v postopek priprave OPPN občina pozove le tiste, ki jih načrtovana ureditev ali pa njena lokacija zadeva. NUP, ki sodelujejo pri pripravi OPPN občina navede v sklep.

Spremljajoče gradivo sklepa o pripravi OPPN ne sme vsebovati osebnih podatkov.

3. Osnutek OPPN

Občina pripravi osnutek OPPN. Istočasno pripravi tudi osnutek okoljskega poročila, če se izvaja CPVO. Osnutek OPPN in morebitno okoljsko poročilo občina javno objavi in pozove nosilce urejanja prostora, da v 30 dneh podajo svoje mnenje.

Javna objava osnutka OPPN se do vzpostavitve elektronskega poslovanja objavi **na spletni strani občine in ne v PIS**.

Do vzpostavitve elektronskega poslovanja, ministrstvo **ne preverja**, ali je osnutek pripravljen v predpisani obliki.

Ministrstvo pristojno za CPVO, v 30 dneh po prejemu zaprosila občine odloči, da je okoljsko poročilo ustrezno oz. zahteva njegovo dopolnitev v skladu s predpisi s področja varstva okolja.

POJASNILO:

Občina pripravi osnutek OPPN na podlagi in v skladu s sklepom o pripravi OPPN, izhodišči, hierarhično nadrejenimi prostorskimi načrti, državnim prostorskim redom, splošnimi in konkretnimi smernicami NUP ter strokovnimi podlagami. Občina k pripravi osnutka OPPN vključi tudi javnost, ki ji omogoči predložitev predlogov, usmeritev in oblikovanje mnenj in stališč do pripravljenih rešitev. Na ta način občina že ob pripravi osnutka OPPN preveri, kako bodo rešitve sprejete v javnosti. V ta namen lahko izvede javne posvete, intervjuje, ankete, delavnice ali kako drugače k pripravi osnutka pritegne širšo javnost. Če je v postopku priprave ali spremembe OPPN treba izvesti CPVO, se med pripravo osnutka OPPN pripravi tudi okoljsko poročilo. Pri pripravi osnutka sodelujejo vsi NUP (okoljski in drugi), ki so določeni v sklepu o pripravi OPPN. Občina lahko skliče posvet za usklajevanje z NUP ali lahko posamezen NUP zaprosi za podrobnejše usmeritve, ki so potrebne za načrtovanje konkretnih prostorskih ureditev. Podatke ter strokovne podlage s katerimi razpolagajo NUP, so le ti občinam dolžni zagotavljati. Ministrstvo pristojno za CPVO oziroma tiste državne nosilce urejanja prostora, ki sodelujejo pri celoviti presoji vplivov na okolje, lahko občina zaprosi za mnenje o obsegu in natančnosti informacij, ki morajo biti vključene v okoljsko poročilo. Posamezen NUP ima 30 dni časa, da se odzove na zaprosilo občine za posredovanje podrobnejših informacij, podatkov, itd. V kolikor se posamezen NUP na zaprosilo občine ne odzove se šteje, da natančnejših podatkov, strokovnih podlag ali informacij, ki morajo biti vključene v osnutek OPPN ali osnutek okoljskega poročila nima.

Občina na podlagi vseh pridobljenih in pripravljenih gradiv, rezultatov usklajevanj ter posvetov, pripravi osnutek OPPN in po potrebi okoljsko poročilo in ju hkrati objavi na svoji spletni strani. Po objavi NUP in ministrstvo pristojno za CPVO pozove, da v roku 30 dni podajo svoje mnenje. NUP v svojem mnenju ugotavljajo ali je občina upoštevala smernice oz. predpise iz njihove pristojnosti, če ugotovijo, da občina ni upoštevala njihovih smernic ali predpisov, morajo svojo

ugotovitev utemeljiti in občini podati usmeritve za odpravo nepravilnosti. Ministrstvo pristojno za CPVO in tisti državni NUP, ki sodelujejo pri CPVO, v roku 30 dni predložijo tudi mnenje o ustreznosti okoljskega poročila in sprejemljivosti vplivov izvedbe OPPN na okolje s stališča svoje pristojnosti.

4. Dopolnjen osnutek OPPN

Po pridobitvi mnenj NUP in prejemu mnenja o ustreznosti okoljskega poročila *občina dopolni osnutek OPPN in okoljsko poročilo*. Oba dokumenta skupaj javno objavi in javno razgrne. Ob javni razgrnitvi se javnost seznanja tudi z morebitnim nasprotjem interesov, kot ga določa predpis, ki ureja integriteto in preprečevanje korupcije (115. člen ZUreP-3). Javnosti se na objavljeno in razgrnjeno gradivo omogoči dajanje predlogov in pripomb v roku, ki ni krajši od 30 dni. Med javno razgrnitvijo mora občina zagotoviti tudi javen dostop do razgrnjenih gradiv. Občina prouči pripombe in predloge javnosti k osnutku OPPN in okoljskega poročila ter do njih zavzame stališča do pripomb, ki jih javno objavi. Osnutek OPPN, okoljsko poročilo in stališča do pripomb in predlogov javnosti, se do vzpostavitve elektronskega poslovanja objavijo na spletni strani občine in ne v prostorskem informacijskem sistemu. Stališče do pripomb in predlogov se ob tem objavi tudi na krajevno običajen način.

POJASNILO:

Javnosti se na objavljeno in razgrnjeno gradivo omogoči dajanje predlogov in pripomb v roku, ki ni krajši od 30 dni. Javnost se seznanja s krajem in časom javne razgrnitve, spletnim naslovom, kjer je osnutek OPPN objavljen, z načinom dajanja pripomb in rokom za njihovo posredovanje. Razgrnjeno gradivo ni namenjeno, da se javnost z njim seznanja prvič ampak bolj, da se javnost seznanja z gradivom, ki bo posredovano v sprejem na občinski svet. Vsebinsko usklajevanje z zainteresirano javnostjo bi se moralo odvijati ob pripravi osnutka OPPN. Med javno razgrnitvijo mora občina zagotoviti tudi javno obravnavo razgrnjenih gradiv. Občina prouči pripombe javnosti k osnutku OPPN in predloge ter do njih zavzame stališče, ki ga do vzpostavitve elektronskega poslovanja javno objavi v na svoji spletni strani in na krajevno običajen način. Ob javni razgrnitvi se javnost seznanja tudi z morebitnim nasprotjem interesov, kot ga določa predpis, ki ureja integriteto in preprečevanje korupcije (115. člen ZUreP-3).

5. Predlog OPPN

Po proučitvi pripomb iz javne razgrnitve, izdelovalec pripravi predlog glede načina njihovega upoštevanja. V kolikor je potrebno se o posameznem stališču seznanja NUP, ki ga stališče vsebinsko zadeva, ta pa se mora glede stališča do načina upoštevanja pripombe izjasniti v roku 15 dni. Občina s sklepom potrdi predlog stališč glede upoštevanja pripomb, ki ga skupaj s predlogom OPPN in predlogom okoljskega poročila javno objavi v prostorsko informacijskem sistemu.

POJASNILO:

Izdelovalec prouči pripombe javnosti in pripravi predlog stališč glede upoštevanja pripomb. Kadar se pripomba nanaša na področje posameznega NUP, ga občina lahko seznanja s pripombo in predlogom načina njenega upoštevanja. NUP mora občini v 15 dneh predložiti stališče glede predlaganega načina upoštevanja pripombe. Po potrebi se izvede usklajevanje interesov. Občina s sklepom potrdi predlog stališč glede upoštevanja pripomb, izdelovalec pa pripravi predlog OPPN in predlog okoljskega poročila. Vsa ta gradiva občina objavi na svoji spletni strani in o tem obvesti NUP ter hkrati pozove samo tiste NUP, za katere meni, da se je OPPN od osnutka do predloga tako spremenil, da to vpliva na odločitev dotičnega NUP. Ta v

roku 30 dni od objave predloga na spletni strani občine in zaprosila občine, predloži mnenje o predlogu OPPN in predlogu okoljskega poročila. Če tega ne stori v 30 dneh se šteje, da na predlog OPPN in predlog okoljskega poročila nima pripomb. Javna objava predloga OPPN se do vzpostavitve elektronskega poslovanja objavi na spletni strani občine in ne v PIS. Do vzpostavitve elektronskega poslovanja ministrstvo ne bo preverjalo, ali je predlog pripravljen v predpisani obliki, in je to dolžna zagotoviti občina sama. Občina po objavi gradiva na svoji spletni strani ministrstvo pristojno za CPVO pozove, da naj v 45 dneh ugotovi ali so vplivi izvedbe OPPN na okolje sprejemljivi. Ministrstvo pristojno za CPVO na podlagi vloge občine ugotovi, ali so vplivi izvedbe predloga OPPN na okolje sprejemljivi, in pri tem kot posvetovanje z organi, ki jih zadevajo okoljski vplivi, upošteva tudi mnenja NUP, ki jih je občina pridobila na osnutek in predlog OPPN ter osnutek in predlog okoljskega poročila. Če je predlog OPPN in okoljskega poročila enak osnutku OPPN in osnutku okoljskega poročila, za katerega je bilo že pridobljeno mnenje o sprejemljivosti vplivov izvedbe OPPN na okolje iz 3. odstavka 122. člena ZUreP-3, se to mnenje šteje za mnenje Ministrstva pristojnega za CPVO, pridobljeno na predlog OPPN in predlog okoljskega poročila. Če mnenje določenega državnega NUP kljub usklajevanju interesov ostane negativno, lahko občinski svet sprejme odločitev, da se v skladu z 20. členom ZUreP-3 predlaga izpeljavo postopka odločanja o razrešitvi nasprotja javnih interesov.

6. Sprejem OPPN z odlokom

Občina z odlokom sprejme OPPN po tem, ko pridobi pozitivna mnenja NUP in ko ministrstvo pristojno za CPVO ugotovi, da so vplivi izvedbe predloga OPPN na okolje sprejemljivi. Občina OPPN ne more sprejeti, če je vlada izdala sklep, s katerim je zavrnila predlog za razrešitev nasprotja javnih interesov ali je ministrstvo pristojno za CPVO odločilo, da vplivi izvedbe predloga OPPN na okolje niso sprejemljivi. Občina ministrstvu posreduje sprejeti Odlok o OPPN. Ministrstvo gradivo javno objavi kot veljaven prostorski akt in o tem obvesti občino.

POJASNILO:

Občina z odlokom sprejme OPPN po tem, ko pridobi pozitivna mnenja NUP, in ko ministrstvo pristojno za CPVO ugotovi, da so vplivi izvedbe predloga OPPN na okolje sprejemljivi. V primeru neskladja interesov NUP lahko občina sprejme OPPN kljub negativnem mnenju posameznega NUP, če je bilo odločeno o razrešitvi nasprotja interesov in je vlada izda sklep, s katerim se je razrešilo nasprotje javnih interesov. Občina ne sme sprejeti OPPN pred iztekom 15 dnevne roka, od objave predloga stališč do pripomb, predloga OPPN in predloga okoljskega poročila na njeni spletni strani. Občina gradivo sprejetega OPPN posreduje ministrstvu, ta ga objavi na svoji spletni strani in o tem obvesti občino. V primeru sprememb in dopolnitev OPPN mora občina za objavo v PIS pripraviti čistopis tekstualnega dela in čistoris grafičnega dela OPPN.

Ministrstvo občine poziva, da pri pripravi prostorskih aktov ustrezno upoštevajo zakonodajo s področja prostorskega načrtovanja in predmetna pojasnila.

Pripravila:
Natalija Fon Boštjančič u.d.i.a
Sekretarka

Ana VIDMAR
VODJA SEKTORJA ZA
PROSTORSKO NAČRTOVANJE

Vročiti (po e-pošti):
– naslovniku